

Dosarul nr. 2ra-737/22
2-20150115-01-2ra-24052022

Prima instanță: (Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari) A. Cerbu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) V. Mihaila, V. Sîbu, V. Buhnaci

Î N C H E I E R E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Benderschi Ala,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Benderscaia
Evghenia împotriva Alei Benderschi cu privire la rezoluțiunea contractului,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022,

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2020 Benderscaia Evghenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alei Benderschi cu privire la rezoluțiunea contractului.

În motivarea acțiunii, Benderscaia Evghenia a menționat că la 20 aprilie 2007 a încheiat cu Benderschi Ala contractul de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață și anume casa de locuit cu suprafața de 80,5 m.p., terenul pentru construcție locativă cu suprafața totală de 0 1767 ha, situate în XXXXX.

Recamanta a indicat că Benderschi Ala nu-și onorează obligațiunile contractuale și anume obligația de întreținere.

Benderscaia Evghenia a solicitat rezoluțiunea contractului de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață, încheiat cu Benderschi Ala la 20 aprilie 2007.

Prin hotărârea Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari din 14 aprilie 2021, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Benderscaia Evghenia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Benderscaia Evghenia, s-a casat hotărârea Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari din 14 aprilie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Benderscaia Evghenia.

S-a rezoluționat contractul de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață nr. 2-1/2528, încheiat între Benderscaia Evghenia și Benderschi Ala la 20 aprilie 2007.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la data de 20 aprilie 2007, între Benderscaia Evghenia și Benderschi Ala a fost încheiat contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a casei de locuit cu suprafața de 80,5 m.p., terenul pentru construcție locativă cu suprafața totală de 0 1767 ha, situate în XXXXX.

Potrivit pct. 4 al contractului, Benderschi Ala s-a obligat să o întrețină pe viață pe Benderscaia Evghenia, s-o asigure cu hrană și cu îmbrăcăminte, să-i procure medicamente, să-i efectueze reparația cuvenită și să-i ofere spațiu pentru locuit.

Iar, conform pct. 7 al contractului de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață din 20 aprilie 2007, în cazul rezilierii contractului din vina întreținătorului, beneficiarul întreținerii și-a rezervat dreptul să ceară instanței de judecată întoarcerea casei de locuit și nu va fi obligată să restituie întreținerea pe care i-a acordat-o până la acea dată.

La speță, instanța de apel a concluzionat că Benderschi Ala nu a putut indica când exact sau cel puțin cu ce periodicitate ar fi asigurat-o pe Benderscaia Evghenia cu produse alimentare în perioada de după încheierea contractului, nici nu a oferit careva detalii explicite cu privire la categoria produselor care ar fi fost oferite.

La fel, instanța de apel a reținut că la materialele cauzei nu sunt anexate careva înregistrări din care ar rezulta faptul asigurării Evgheniei Benderscaia de către Benderschi Ala cu produse alimentare necesare pentru viața de zi cu zi, după cum este prevăzut în contract, precum și îmbrăcăminte (minim un set pentru fiecare sezon).

Astfel, instanța de apel a conchis că, în virtutea prevederilor contractului, Benderschi Ala și-a asumat obligația de a o asigura pe Benderscaia Evghenia cu hrană (produse alimentare necesare pentru viața de zi cu zi), ceia ce prezumă acordarea necondiționată a produselor cu anumită periodicitate (săptămânal/lunar), ce la caz nu se atestă.

Or, prestarea întreținerii reprezintă, în sarcina dobânditorului o obligație strict ce rezultă din contract, iar în caz de neexecutare, beneficiarul întreținerii are dreptul să ceară rezilierea contractului și ca urmare, restituirea bunului sau plata valorii lui.

Instanța de apel a specificat că neonorarea de către Benderschi Ala a obligațiilor de întreținere a Evgheniei Benderscaia se atestă prin certificatul din 06 octombrie 2021, eliberat de Primăria com. Cocieri, r. Dubăsari, prin care se atestă că, Benderscaia Evghenia regulat apelează la Primărie pentru îngrijire socială la domiciliu, menționând că nu are ajutor din partea copiilor.

Instanța de apel a concluzionat că la caz, la încheierea contractului, părțile au prevăzut expres modalitatea executării contractului, care nu a fost respectată de către dobânditorul Benderschi Ala, respectiv, beneficiarul întreținerii Benderscaia

Evghenia, făcând uz de dreptul său prevăzut la pct. 7 al contractului, este în drept de a solicita rezoluțiunea acestui contract.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că cele menționate indică la existența temeiului de rezoluțiune a contractului pentru nerespectarea obligațiilor contractuale de către dobânditor.

La 12 mai 2022, Benderschi Ala a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta Benderschi Ala, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art.915, 916, 917 alin. (1), art. 921 alin. (1), art. 922 alin. (1) și art. 1219 alin. (1) din Codul civil.

Mai mult ca atât, a casat hotărârea instanței de fond fără a aprecia probele în ansamblu, fapt prin care a judecat cauza în mod formal, ce constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Recurenta a menționat că dreptul la rezoluțiune se exercită de către partea îndreptățită prin declarație scrisă notificată celeilalte părți contractante.

De asemenea, a specificat că acțiunea înaintată de Benderscaia Evghenia este neîntemeiată, cu atât mai mult că nu a fost înaintată nici o notificare de rezoluțiune, prin urmare este decăzută din dreptul de a solicita rezoluțiunea contractului pe temeiurile invocate.

La fel, a relatat că pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, au fost audiați martori, care au confirmat faptul întreținerii Evgheniei Benderscaia.

Totodată, a menționat că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 735 din Codul civil (în vigoare de până la 01 martie 2019).

Astfel, recurenta a susținut că aplicând prevederile Codului civil (în vigoare de până la 01 martie 2019), instanța de apel urma să declare rezilierea contractului, care operează numai pentru viitor și se aplică contractelor cu executare succesivă.

La 24 mai 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimă copia recursului, însă plicul expediat în adresa Evgheniei Benderscaia a fost restituit instanței.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 02 februarie 2022, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 12 mai 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Benderschi Ala, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Benderschi Ala.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh